

འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ
བྱུང་པའི་ལམ་ལོ་ཞེས་པ།

འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ

འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ

འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ
འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ

འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ
འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ

འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ

འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ

འོ་ཤྲོ་ལོ་བྱུང་པ་དེ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ

ལྷོ་ཁོང་འདྲན་ཐེངས་24པ།

ཕྱག་དཔེ་ཕྱོད་ཕྱོད་པ་ཟད་པ་ལྷན་འཁེན་པར་ཉིད་གྱི་

མི་དགའ་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

西藏文史资料选辑(24): /格隆·罗桑旦增著. —北京:民族出版社,2004.2
(西藏文史资料选辑/西藏自治区政协文史民族宗教法制委员会编)

ISBN 7-105-06020-4

I. 西… II. 格… III. ①文史资料-西藏-藏语②格隆·罗桑旦增-生平事迹-藏语 IV. K297.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2004)第 006855 号

XIZANG WENSHI ZILIAO XUANJI(24)

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2004 年 2 月第 1 版 2004 年 2 月北京第 1 次印刷

开本: 850×1168 1/32 印张:11.375

印数:0001—2000 册 定价:19.80 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(总编室电话:64212794;发行部电话:64211734)

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།

责任编辑:

ཚུམ་བཞེར་པ།

审订:

ཁ་བྱང་བྱས་འགོད་པ།

封面设计:

པར་བྱས་འགན་འཁུར་པ།

责任校对:

མིང་དཔོན་པལ་སྐལ་བཟང་།

林文·白玛格桑 次 诺

དག་སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་དབང་བྱལ།

扎门·赤列旺杰

ཀམ་རྟོ་རྩེ་ཆོ་རིང་།

吾 要

བདེ་སྦྱིད་མེ་ཉག

李 莉

ཆོ་རྟོར།

པདྨ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དབྱེད་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས།

*

(སྦྱིད་འདོན་ཐེངས་24པ།)

པདྨ་རང་རྒྱུང་རྒྱང་ས་མིད་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དང་མི་རིགས་
ཆོས་ལུགས། བྱིས་ས་ལུགས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།
མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གིས་བསྟུན་ཞིང་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(པེ་ཅིན་རྟོ་མིང་ལྷ་ཁྱེད་ལམ་ཨང་14པ། སྒྲག་ཨང་100013

ཁ་བར་ཨང་གངས་64234411—6509)

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གི་སྤེལ་འདོད་པར་སྒྲིག་ཁང་ནས་པར་བསྒྲིགས།

རྟོ་ཞིན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2004ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

2004ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཆད། 850×1168ཏེལ་སྦྱིད་1/32 དཔར་ཤོག་11.375

དཔར་གངས་0001—2000 དེབ་རེར་སྒྲིན་19.80

དགེ་སྤྲོད་ཆོ་བ་ཟུང་བ་ལྟན་འཛིན་ གྱི་ལྷ་རྒྱལ་མདོར་བསྟུན།

དགེ་སྤྲོད་ཆོ་བ་ཟུང་བ་ལྟན་འཛིན་ནི་ ༡༩༡༦ལོར་བོད་རྒྱལ་དབུས་
 རྫོང་མལ་གྱི་གྲུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་མག་མོ་ལྷ་མིང་ནས་འབྲུངས་ཤིང་།
 དགྲུང་ལོ་༥— ༡༩བར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁོངས་གྱི་བ་ཁང་མེར་ནང་སྒྲེར་གྱི་
 སློབ་གྲྭ་ཞིག་ཏུ་བོད་ཡིག་སྦྱངས། དགྲུང་ལོ་༢༠(༡༩༣༩) ལོ་ནས་དེ་མའི་
 བོད་ས་གནས་མིང་གཞུང་གི་སླ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཞུ་ལིའི་གོ་གནས་ཐོབ།
 ༡༩༥༥ལོ་བར་མཛེས་སུ་ཕེབས་བྱམས་པ་དང་། སླ་ཕྱག་རྒྱ་ལགས། ལྷ་ས་
 སློབ་འབྲིང་གི་དགོ་མཁན། མཆོ་ལྷ་འབྲས་རྒྱལ་པ་སྐོས་གནང་།
 ༡༩༥༩ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཡུལ་གྱི་ཕེབས་ཏེ་མཛེས་སུ་ཡུལ་གྱི་རྒྱས་གར་འགོ་
 འཛིན་དང་། ཤེས་རིག་རྒྱང་ཆེ། རྒྱ་གར་ཞི་ལི་རྒྱུད་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
 ལས་བྱེད་སྐོས་གནང་། ༡༩༥༠ལོའི་རྒྱ་ཅེཔར་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་བོད་དུ་
 ཕྱིར་ཕེབས་གཏན་བཞགས་ཀྱིས་ ༡༩༥༢ལོ་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དྲིན་གྲོས་ཀྱི་
 བླ་ཡོན་གནང་བ་དང་ ༡༩༥༤ལོར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དྲིན་གྲོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ལྷ་
 ཡོན་གནང་བ་བཅས་སོ། །

དཀར་ ཆག

- གཅིག རང་ལོ་བཅུ་བདུན་བར་གྱི་གནས་ཚུལ། (1)
- གཉིས། རང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོ་གོ་མག་རུ་སྟེར་བ་དང་།
 འཁུ་ལི་བསྐྱོས་པ། (7)
- གསུམ། ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྐྱུག་ལས་ཁུངས་གྱིས་
 བསྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་ཀའི་སྐོར། (13)
- བཞི། 1939ལོ་ནས་1940ལོ་བར་སྐྱུག་གི་འཁུ་ལི་སོགས་
 བྱེད་རིང་གི་འབྲེལ་ཡོད་གནས་ཚུལ། (53)
- ལ། ཀཏིང་སྒྲིམ་འབྲས་སྐྱབ་པའི་ལས་འགན་འཁུར་བའི་
 སྐོར་སོགས། (71)
- དྲུག མེས་ཀྱི་ལ་ནང་སར་དུ་ལ་བཅུ་བཞི་པའི་ཆིབས་ཞབས་
 ལུ་བསྐྱོད་སྐོར་སོགས། (86)
- བདུན། ལྷ་ས་སྐོབ་འབྲིང་དུ་དག་གན་གྱི་ལས་འགན་
 འཁུར་བའི་སྐོར་སོགས། (100)
- བརྒྱད། མཚོ་སྐོར་འབྲས་ཁང་གཞུང་འཛིན་བྱེད་པར་བསྐྱོད་
 སྐོར་སོགས། (107)
- དགུ། རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིས་ཕྱི་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐོར། (120)
- བཅུ། བལ་ཡུལ་ནས་ཐོད་དུ་བསྐྱོད་འཁྱོར་སྐོར། (237)
- བཅུ་གཅིག དུས་རབས་འདིའི་ནང་ཡུལ་གྱི་ཉོ་ཐང་ཇི་བྱས་
 སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག (348)

གཅིག་རང་ལོ་བརྒྱ་བདུན་བར་གྱི་གནས་ཚུལ།

ཕན་དག་སྤྱོད་སྤོ་བཟང་བལྟན་འདོན་(སོག་མའི་མིང་ལྟ་དབང་ཚེ་རིང་)
 གྱི་སྤྱོད་ལྷུ་ལ་ནི་སྤོར་བྱེད་ལྟ་སའི་ཤར་རོས་སྤྱ་གནས་པའི་དབུས་སྤོད་མལ་སྤོ་
 གྲུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་པག་མོ་ལྟ་སྤྱོད་སྤོས་ཞེས་པའི་ཁྲུལ་དུ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་མ་
 ཚང་ནི་སྤོར་ལྟ་སྤྱོད་སྤོས་པའི་མི་སེར་སྤོགས་ར་གསར་ཞེས་པའི་ཞིང་པ་ཞིག་ཡིན།
 ས་དབང་འདུས་ཚེ་རིང་(མལ་གྲུང་རྫོང་གི་ལས་ཁུངས་བྱེད་ཚུང་བ་)དང་། མ་
 སྤོལ་འདོམས་གཉིས་ལ་རིགས་སྤྱོད་མིང་སྤོར་ལྟ་སྤྱོད་བའི་ནང་ནས་ཕན་ནི་གན་
 མོས་དེ་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱ་དྲུག་པའི་མེ་འབྱུག་ཟླ་4ཚེས་15(སྤྱི་ལོ་
 1916ལོའི་ཟླ་6ཚེས་26)ཉིན་སྤྱོད་མིང་ལ་ལྟ་དབང་ཚེ་རིང་ཞེས་བཏགས་
 འདུག

རང་ལོ་དྲུག་ཙམ་ལ་སྤྱོད་སྤོས་དུས་པས་ནང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་སྤོག་བསྐབ་པ་
 དང་། ལོ་བརྒྱད་ལ་སྤྱོད་སྤོས་སྤོས་ལྟ་སའི་སྤོར་གྱི་སྤོལ་གྱི་མོ་པོ་ཁང་མེར་ཞེས་
 པར་མ་མས་སྤོབ་སྤོབ་ལ་བཏང་བྱུང་། རང་ལོ་བརྒྱ་བཞི་ལ་སྤྱོད་སྤོས་དུས་རང་
 དཔོན་སྤོར་ལྟ་སྤྱོད་སྤོས་པའི་མདུན་གཡོག་ལ་ཡོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྤོར་
 བཞིན་སྤོབ་སྤོབ་བྱེད་འཕྲོ་བཞག་ཉེ་ལྟ་སྤྱོད་སྤོས་པའི་གཡོག་པོར་འགྲོ་དགོས་བྱུང་།
 རའི་དཔོན་པོ་ལྟ་སྤྱོད་སྤོས་སྤོས་བཅོད་ན་མས་ཚེ་རིང་གི་ལས་ཀ་བྱ་ལྷུ་ལ་ནི་རྒྱ་ལའི་
 སྤོལ་སྤོལ་བརྒྱ་བརྒྱ་གསུམ་པའི་གམ་བཅར་ཞབས་ཞུ་སྤོར་བསལ་བྱུང་བལྟན་ཀྱང་
 འཕེལ་གྱིས་འགོ་བྱེད་བྱེད་པའི་གྲུ་བཞི་“སྤོག་འཕུལ་རོ་མཚར་གཉིར་མཛོད་
 ཁང་”ཞེས་པའི་ལས་ཁུངས་དེའི་ནང་ལས་ཀ་གནང་གི་འདུག ས་སྤོལ་
 1929ལོར་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་ནས་དམག་མཁོའི་ཡོ་ཆས་མེ་སྤོགས་དང་།

སྐྱུ་སྐྱུ་ མི་མིན་ཞུ། དེ་ནམས་ཀྱི་མདེུ་བཅས་འཁོར་ཆེན་ཞིག་དེ་སྤྱི་
 བོད་ས་གནས་མིང་གཞུང་ལ་སྤྱི་ཚེང་བྱས་པ་ནམས་ཚེས་ལེན་ཏུ་ལྷ་བཞི་ཚོགས་
 འཕྲུལ་ལས་ཁྲུང་ས་ནས་ལྷ་མིང་ས་སྤྱི་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་མངག་གཏོང་བྱས་
 དོན་ལྷ་རྩ་རྩ་གར་ཏུ་སྤྱོད་སྐབས་སྤན་ལྷ་དབང་ཆེ་རིང་ཡང་གཤམ་པོར་འགྲོ་
 དགོས་ཀྱང་ཞིང་། ལྷ་ས་ནས་མཉེས་ཐང་དང་། རྩ་ཤུར། གམ་པ་བར་ཆེགས།
 རྩ་དཀར་ཅེ། ར་ཤུང་། རྩ་བཞི། རྩ་ལྷེ། སའ་ཞང་། ཁང་དམར། ས་མ་
 མདའ། ཀ་ལ། ཏུད་ལྷེ། སག་རི། སྤ་མ་བཅས་རྫོང་གཞིས་སོ་སོར་འཕྱར་
 ཏུས་རྫོང་དཔོན་སལ་ཆེ་བ་དང་གཙོ་དྲག་ནམས་ཁ་བཏགས་ཁྱིར་ཉེ་རང་རང་གི་
 རྫོང་ས་གནས་དེ་ནས་མལ་ལེ་གཉིས་གསུམ་མཆོམས་སུ་ཕེབས་བསྐྱར་ཡོང་མི་
 འདུག བར་ལམ་ཏུད་ལྷེར་མ་སྤྱོད་མ་ཅམ་ལ་རྩ་མིག་གསོད་ས་ཀོ་ཞེས་བར་དེ་སྤྱི་
 མིང་འབྲུག་ལོ་དབྱིན་དམག་གིས་བོད་ཏུ་བཅན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་ལྷ་མིང་ས་
 མདའ་དཔོན་(དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་གི་ཡཔ་རེད་)ཞེས་སྐད་གསུམ་ཅན་
 དེ་དབྱིན་དམག་གིས་ཞི་ཆིངས་བྱེད་རྩ་ཡིན་ཁྲུང་གིས་མགོ་སྐྱོར་བཏང་ཞེ་བསོར་
 ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་དེ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་སྤྱི་ཞབས་གས་རྫོང་པ་དེ་ཏུས་ཀྱང་
 མཉམ་ཡོད་གཉེར་པ་ཁྲ་ཁོག་ཆེ་རིང་ཟེར་བ་དེ་ས་གནས་དེར་སྤྱོད་ཏུས་སྐར་
 གྱི་ལོ་རྩ་དྲན་ནས་མིག་རྩ་གཏོང་གི་འདུག རྩ་ལྷེ་ནས་འབྲས་རྫོང་ས་ཀྱི་ཞང་
 སོག་བར་དབྱིན་རིས་སྤྱི་ཐམ་བཅུགས་པའི་ཁང་པ་(སྤྱི་སྐང་ལར་)ཁག་ལ་
 ཆ་ཞག་སྤྱི་ཆ་བྱས་འདུག་ཅིང་། སྤྱི་མོར་འཕྱར་འཕྲལ་མེ་མདའ་དང་མདེུ་
 སོགས་དཔོར་འདྲེན་བྱ་རྩ་ཞི་ཐང་ན་དེལ་དང་། མི་ཕྱིར་གིས་ནང་འདྲེན་བྱེད་
 དགོས་སྐབས་སྤྱི་མོ་བ་ན་དེལ་ཡོད་རིགས་དང་བརྟལ་སྤྱོད་ལེན་བྱེད་ཚུགས་
 རྫོང་སྤྱི་མོ་སྤྱི་ཁུལ་པ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་མོང་འབྲས་ནམས་དང་སྤྱི་
 མལ་བྱ་རྩ་སོགས་ལ་བདུན་སྐག་གཉིས་ཅམ་ཡུན་འགོར་བྱང་སོང་། དེ་ནས་སྤྱི་
 མོ་བྱེ་མ་དང་། རྩ་འཁོར་ཐང་། རྩ་མོད་ལ་བཞུགས་ཉེ་མཆོ་འགོ་དང་སྤན་རྩར་
 མལ་ལེ་བཅས་བརྒྱད་ཞང་སོག་ཏུ་འཕྱོར། འབྲས་སྤྱི་སྤན་ཆེན་སྤེལ་ལམ་སའ་

3

ཚེགས་མགོན་ཏུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བརྟན་བཞགས་ཞབས་བརྟན་ཡང་འབྲུལ་
 གནང་མཛད་སོང་། ཉེན་གཅིག་གྱོ་མི་སྤྱི་བྱུང་པ་ཇ་སག་མི་བྱུང་པ་ཟེར་བ་དེ་
 ཏུང་དཀར་དགོན་ཏུ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་མཇལ་ཁར་བཅར་སོང་བར་ཁོང་
 ལ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་ནམ་པས་མེར་སྲེང་ཏུང་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཐེབས་བསུ་
 ཞུས་སོང་། ཁོང་གིས་དགོན་པའི་སྤྱང་མའི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཆེན་རྩི་རྒྱལ་སྤྱན་
 ཉེན་གཞིར་ཁོག་བརྒྱམས་སྤྱན་འདྲེན་གྱིས་སྤར་དགོན་པའི་ཚོད་གཞི་ཞིག་
 བཀའ་དཔུང་གཏོང་སྤྱགས་ལ་སྤན་བུའི་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་བར་གྱོ་མི་བྱུང་པས་
 འཁྱུང་བཤགས་སྤུལ་ཏེ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེར་བརྟན་བཞགས་ཞབས་བརྟན་
 དང་། ཉེན་མཚོག་ལ་མཚོད་སྤྱན། དགེ་འདུན་འདུས་ཚོགས་ལ་མང་འཁྱུང་།
 ཚོས་སྤྱོད་ལ་བཤགས་ཚོགས་བཅས་བསྟར་འབྲུལ་ཡང་ཞུས་སོང་། ཏུང་དཀར་
 དགོན་པའི་སྤྱ་བྱང་དང་གྲ་ཚང་གཉིས་ཀ་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་
 འདུག་ཅིང་། རྒྱ་གར་ཏུ་ཕར་ཚུར་འགྲོ་མི་ཚོང་བ་དང་། གནས་སྐོར་བ་སོགས་
 དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་མཇལ་ཁར་ཡོང་མཁན་སྤྱང་པོ་ཡན་ཚད་དབྱེར་མེད་
 ཚང་མར་དགོན་པས་བཟུང་གནས་མལ་སོགས་ཞེ་ལེན་གང་གཟབ་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག དེད་ཆོད་པོན་འཁོར་གྱོ་མི་ནས་ཕག་རིར་ཐེབས། ཕག་རི་རྫོང་སྤེལ་ལ་
 མི་མདེལ་སོགས་སྤེལ་འདྲེན་འཕུལ་ཏུ་ཞུ་དགོས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་མངགས་
 གནང་། རྫོང་ཡ་གཅིག་ལྟ་སྤངས་སྤྱ་མཚོད་ཤོད་ཏུང་སྟོ་ཤོད་པ་ནས་དཔོན་
 གཡོག་ཚང་མ་གསལ་སྟོན་ལ་གདན་ཞུས་སྤྱར་ཐེབས། དེ་ནས་ཕག་རི་རྫོང་སྤེལ་
 དང་གཙོ་དྲག་བཅས་ཀྱིས་ཐེབས་སྤེལ་ཞུས། ཏུད་ཞེ་བརྒྱད་རྒྱལ་ཅེར་ཐེབས།
 རྒྱལ་ཅེ་རྫོང་མདུན་སྟོ་སྟོ་ཞེས་པ་ཡབ་གཞིས་སྤན་ཁང་གི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ནང་
 དེར་ཐེབས་སྤྱིགས་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་འདུག རྒྱལ་ཅེར་རྒྱ་བ་གཅིག་ཅམ་
 བཞགས་རིང་རྒྱལ་ཅེ་རྫོང་སྤྱི་མཁན་རྒྱང་ལོ་ཅ་བ་མེར་བྱེས་སྟོ་བཟང་འབྱུང་
 གནས་ཞེས་པས་གསལ་མགོན་ཏུ་ཡང་ཡང་གདན་ཞུས་སྤྱར་ཐེབས། རྒྱལ་ཅེ་
 རྫོང་ཤར་ཤོད་ཏུང་སྤེལ་བཞི་བ་ལྟ་སྤངས་དང་གཉེན་ཉེར་སོང་བས། དཔོན་

གཡོག་ཚང་མར་གསེལ་སྟོན་ཐངས་ཁ་ཤས་བཤམས། བཞུགས་ལུལ་སྟོན་སྟོན་ཕྱག་
 མཛོད་ནས་ཀྱང་ཉིན་ལྟར་གསེལ་ཆོགས་དང་རྩ་ཆར་ཞལ་རྟོག་སྟགས་གཟབ་
 རྒྱས་བཏང་། དེའི་སྐབས་ཕྱག་པར་དབྱིན་ཇིའི་ཆོང་དོན་དོ་ལས་རྒྱལ་ཅེས་གཏན་
 རྟེན་བྱེད་མཁན་ནས་ཀྱང་གསེལ་སྟོན་ཐངས་གཉིས་བཤམས་པ་དང་འབྲེལ་རྟེན་
 རྒྱགས་དང་། རྟེན་མཆོངས། དེལ་རྒྱགས། བོང་རྒྱགས། བྲང་རྒྱགས། ཞང་ཅེད་
 སྟོལ། རྟེན་བཞོན་སྟོལ་བཅས་འགན་བསྟར་དང་གཞན་ཡང་རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྩུ་
 རྒྱ་གཞས་སྟོག་བརྟན་སྟགས་ཀྱི་ལྟར་མོ་སྟེ་ཆོགས་གཟིགས་འབྲལ་ཞུས་སོང་།
 ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་ཅེ་ཁུལ་གྱི་བོད་རིགས་སྟོབ་རྒྱགས་ཚང་མས་མོ་སྟེ་བྱེད་སྟོལ་རེད་
 ཅས་སྟོང་རྟེན་ཀྱི་རིལ་བསྐྱར་བ་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱགས་བཞེས་སོང་མཆོངས་རྩ་རེ་རེ་
 བཅོས་འདུག་པ་དེར་མཆོངས་རྒྱག་འགན་བསྟར་ཡང་བྱས་པ་མཛོང་བྱང་།
 སྟོབ་རྒྱགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གདན་ས་མོ་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་པོ་དོན་དོན་མཆོང་རྒྱག་མཁན་
 དང་འདྲ་བ་ཡང་མཆོངས་བྱལ་གྱི་འདུག རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་ལྗེའི་ལྷ་
 ཆོང་བྲམ་ཁག་བཅུ་དྲུག་དང་། རི་སྟོང་དགའ་ལྡན་སྟགས་གཡས་གཡོན་གྱི་དཔོན་
 ལྷ། གནས་རྟིང་དཔོན་པ་སྟགས་ལ་གནས་མཇལ་མཆོད་འབྲལ་ཡང་ཞིབ་ལྟོད་
 གནང་སོང་། རྒྱལ་ཅེ་ནས་སྟོན་བཞི། ར་ལུང་། ར་ར། ལྷ་དཀར་ཅེ། དཔལ་
 དེ། གམ་པ་བར་ཆོགས། རྩ་རྒྱུར། ལུང་། མཉེས་ཐང་བཅས་སོ་སོར་ཞགས་
 བྱས་ཏེ་རྟེན་སར་འཕྱོར། ལྷ་བཞི་སྟོག་འབྲལ་ལས་ཁྲུངས་ལ་མ་ཐུན་གོང་ཅེ་གོད་
 གཟིམ་རྒྱུང་འགག་སོ་སོར་འཕྱོར་ཕྱག་ཞུས། དེ་ནས་ལྷ་བཞི་ལས་ཁྲུངས་ལ་
 བསྐྱོད་དེ་མེ་མདེལ་སྟགས་རེ་རེ་བཞིན་ཅིས་འབྲལ་ལ་ཉིན་གངས་མང་པོ་འཁོར།
 མེ་མདའི་སྟོར་རྟོག་ཡང་གངས་སྟགས་རྩ་ཐིག་བྱས། ལུས་པ་མོ་ན་རྒྱུང་སྐབས་
 མེ་མདའ་ལ་རྟེན་ཅང་དགའ་པོ་ཡོད། སྟོར་རྟོག་ཡང་གངས་སྟགས་སྐབས་ཀན་པ་
 ཆོ་ལས་རས་མང་བཞིག་བྱལ་གྱི་འདུག ལུས་ཅང་སྐྱབ་བཅར་ཀྱན་འཕེལ་ལགས་
 ཀྱིས་ར་ལ་དགའ་པོ་ཞེ་དྲག་གནང་གི་ཡོད། ལྷགས་རྟེན་1930ལོ་རང་མོ་བཙོ་
 ལུང་(བོད་མོའི་ཅི་སྟོལ་གཤམ་ལ་རིགས་འབྲེལ་ཡིན་)ངས་ས་མའི་གཉེན་འབྲུད་

ལ་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་དུས་དེ་མའི་པོད་ས་གནས་མིང་ག་ཞུང་
 གིས་ཤོང་དུག་དམག་མི་གསར་འཛུགས་བྱ་ཅིས་གྱིས་ལུལ་ལུང་སོ་སོའི་ནང་
 འཁོས་འཁྱོར་དུག་པའི་བྱ་རང་ལོ་བཅུ་དུག་ཡན་ནས་ལོ་ལྷམ་ཅུ་སོ་ལྷ་མན་
 དམག་བསྐལ་བྱུག་པའི་སྐབས་འཁེལ་ཞིང་། མལ་གྲོ་གྱུང་དཀར་ཁུལ་གྱི་དམག་
 བསྐལ་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་ཅེ་དུང་ཐུབ་བལྟན་ཐེག་མཆོག་དང་། ས་གནས་རྫོང་
 དཔོན། ལས་དུང་། མི་སེར་གྱི་འཐུས་མི་འབྲི་རྒྱ་ཕག་གསུམ་(འབྲི་གྱུང་། རྒྱ་
 མ། ཕག་མོ་ལྷ་ཞིངས་)སོ་སོ་ནས་ཡི་གེ་ལེགས་ཤེས་གྱི་གཙོ་དུག་རེ་བཅས་ནས་
 འཁྱུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་བྱེད་སྒོ་འཐུས་ཚང་དགོས་རྒྱུའི་སྐོར་བཀའ་ཤག་གི་
 བཀའ་རྒྱུའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཕག་མོ་ལྷ་ཞིངས་པའི་གཙོ་དུག་མི་འཁྱོར་ང་རང་
 འགོ་དགོས་ཞེས་ལྷ་ས་ནས་རང་དཔོན་གྱིས་ཡི་གེ་བཏང་འཁྱོར་བྱུང་དོན་བཞིན་
 ང་རང་འགོ་དགོས་བྱུང་ནི་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་འགོར་སོང་། དེ་རྗེས་ལྷ་སར་ཐུང་ལོག་
 གིས་ལྷ་ཞིངས་པའི་གཡོག་པོ་ལུ་མཐུད་རང་འཇགས་བཞུད།

གཉིས། རང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོ་གོ་མག་ཏུ་ སྟེར་བ་དང་། འདུ་ལི་བསྐྱོས་པ།

ཕན་རང་རང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཟུ་བུ་(1933)ལོ། བོད་ཀྱི་རྫོང་གི་མིང་སྤྱི་བྱུང་
པ་གིང་བཟོ་ལས་ཆེན་ཀླུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་མོ་བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན་གྱི་
མག་པར་རང་དཔོན་ནས་སྟེར་འདུག་པ་དང་། ས་མ་གཉིས་ནས་མལ་གྱང་
ཤོང་སྟེང་ཁང་གསར་ལ་སྟེར་རྒྱུ་ལེན་གཙང་མ་ཟིན་ཡང་། དཔོན་ཁྲངས་
ལྟ་སྟངས་པས་“ཁྱོད་ཆོའི་བྱ་ལྟ་དབང་ཆེ་རིང་གིང་བཟོ་ལས་ཆེན་ཀླུ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་བྱ་མོའི་མག་པར་སྟེར་དགོས་ཞེས་སྟུ་བཅར་ཀྱན་འཕེལ་ལགས་ནས་
བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་ཙུ་འཁྲོལ་ཕྱུ་ཟིན་པས་འབྲལ་དུ་ལྟ་འཁྱོར་བྱུང་བ་དགོས་
རྒྱུ་”ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཆེན་ན་འཁྱོར་དོན་ལྟར་མི་འགྲོ་མཐུ་མེད་ལ་བརྟེན། ས་མ་
གཉིས་ནས་ང་ཆོ་ལྟ་སའི་སྟོན་ལམ་མཇལ་བར་འགྲོ་ཞེས་ཤེལ་ཚུབས་གྱིས་ལྟ་སར་
ཐོན། ཟུ་བུ་ལོ་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་ཆང་སའི་ཉིན་འབྲེལ་བྱས། ལྟ་
ལྟ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཤོལ་རྗེས་སྟོན་ཅིས་ཁང་དུ་སྟུམ་ཉགས་སོགས་རིག་གནས་
སྟོབ་སྟོང་དུ་ཕྱིན། ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་སྟུག་ལས་ཁྲངས་ཀྱི་ལས་
ཕྱེད་འདུ་ལི་མི་བཞི་གསར་འདུག་བྱ་དགོས་ཁྲངས་སུ་ཡིག་ཆད་ཕྱུལ་ཏེ་མི་བབ་
སྟུན་ཁྲར་བཅར་བས་འདུ་ལི་བསྐྱོ་གཞག་བྱས་དོན་ལྟར་ཆོས་ཆ་སྟབས་བསྟུན་
གྱིས་གསར་མཇལ་ཞུས། ལས་ཁྲངས་སྟུ་བུ་ལྟག་མཛོད་དུ་གཞོན་གྱལ་ཕྱེད་སྟོ་
ཕྱི་དང་། མཛོད་ཁང་ཁག་མང་གི་ཤེ་མིག་ནམས་ཁྲངས་སོ་སོ་སྟོ་དེས་བྱས་ཏེ་
འགོར་འབྱངས་མེད་པར་སྟོ་དཔེ་བྱ་རྒྱུ་དང་། མར་ལྟར་དང་། ར་སྐམ། པར་

ལེབ། འབྲས་ལྷང་སྐུ་སྐྱོད་དེས་ཐོག་ཕྱེ་མང་རྒྱུ་གཞིས་ཁག་ནས་འཁྱོར་བ་
 རྒྱུ་སྐྱོད་གསལ་མཐོན་པོས་ཡངས་ཆུག་དང་། འདྲི་མ་འཇལ། འཁོར་བཤར་
 སྐུ་སྐྱོད་ལེན་བྱ་བ། ཕྱིས་ལེན་ཟིན་མཚམས་ཁང་པར་སྒྲོ་ལྷགས་བརྒྱུ་སྐྱོད་
 སྒྲོ་བམ་འཐེན་ནས་ལ་ཆའི་ཐེའུ་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ་རེ་ཙམ་ཆུག་བྱ། རྒྱུ་
 གྲུབ་རེས་གཟའ་ཐེན་བ་ཡུད། དེ་མིན་ཉིན་ལྷར་ཞོགས་པ་ནས་སྒྲོ་ཕྱེ་གཏོང་
 སྒྲོ་འཁྱོར་ཁང་སྐྱོད་ལྷག་གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱོང་ཤོད་བར་གསུམ་དང་། ར་མོ་ཆེ།
 ཆེ་མོ་བྱང་པོ་ཏུ་ལའི་མཆོད་ཁང་ཁག་གདན་ས་མེ་འབྲས་དག་འགསུམ། རྒྱུད་
 གྲུབ་སྐྱོད་ཐེན་ཆེན་ཆུལ་གྲུ་ཆོང་། གནས་རྒྱུད་། དག་འགོད་། མེ་ཏུ།
 བཞི་སྒྲེ། ཆོ་སྒྲོན་སྒྲིང་། གྲུབ་བདེ་སྒྲིང་། ཆོ་མཆོག་སྒྲིང་། རི་རྒྱ་བསམ་
 གཏན་སྒྲིང་། ལྷགས་པོ་རི་བདེ་ཐབས་ལྷ་ཁང་བྲག་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུག་ལྷ་མ་རི། ཉེ་
 འཁོར་རི་ཁྲོད་ཁག་སྐུ་སྐྱོད་དང་ཕྱོགས་མཐའི་དཀོན་ཁག་བསམ་ཡས་དང་། ར་
 སྒྲིང་། དུགས་པོ་བཤད་རྒྱུ་བ་སྒྲིང་། འོན་མང་འ་རིས་གྲུ་ཆོང་། ཆོས་འཁོར་
 ཆུལ། ཁ་འབྲུག་ཅིང་ཐང་དག་འཆོས་དང་། ལྷ་མཆོད་གྲུ་ཆོང་། གཞི་སྒྲིན་
 སྒྲོ་ལ་སྒྲིང་སྐུ་སྐྱོད་ལྷ་ཁ་ཁུལ་དཀོན་ཁག་མང་པོ། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་མཐའི་
 དཀོན་ཁག་མང་པོའི་མཆོད་རྒྱུན་གཏོང་སྒྲོ་ར་མར། འབྲས་རྒྱུར། སྒྲོ་སྐུ་
 ཏོག་སྒྲོན་ཕྱེ། དི་བཟང་། མཆོད་འབྲུ། མཆོད་མར། དུལ་དང་དེས་
 རིགས་རྒྱ་ཆོགས་ཉིན་ལྷར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་སྒྲོད་དཀོས་པ། དེ་མིན་དབྱར་
 དུལ་ཉི་ཤེས་ཐབས་རིམ་དང་རྒྱ་ལའི་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་སྒྲིང་རིམ་པའི་དཀོངས་རྒྱུ་
 གཞིགས་ཆོས་ལ་སྒྲུ་མཆོད་མཆོད་འབྲུལ་དང་། སྒྲུ་འབྱེད། མང་ར། ལྷ་ལྷན་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲུ་རེ་བཞིན་ཉི་ཤོད་བརྒྱུད་གསུམ་ཞེས་ཆོས་བརྒྱད། བཙ་ལ།
 སུམ་ཏུ་སོ་སོར་སྒྲུ་ལའི་སྐྱོང་མཆོད་རྒྱུས་འབྱིང་བསུས་གསུམ་ཆག་མེད་འབྲུལ་
 རྒྱུའི་མཆོད་མར། རྒྱུན་མར། རྒྱུ་མར། མཆོད་ཆམ། མཆོད་འབྲུ། སྒྲོ་སྐུ་
 མེ་ཏོག་སྒྲོན་ཕྱེ། དི་བཟང་སྐུ་སྐྱོད་མཆོད་གཉེར་པར་སྒྲོད་དཀོས་པ།
 མཆོད་འབྲུལ་བ་དག་འདུན་རྒྱུད་གྲུ་སྐྱོད་སྐྱོད་གཉིས་དང་། གདན་ས་གསུམ།

སྒྲིང་པན་རྩྱུ་སྐྱེས་པེབས་རེས་སྤྱི་ཡིན་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་མང་ར་དང་། བཞེས་
 འབྲས་སྤྱི་འབྱུང་བཅས་ནར་འབྲལ། གསང་སྤྱི་དབྱར་ཆོས་དང་། རྒྱང་དགུན་
 ཆོས་ཞེས་པར་ཡོ་ལྷར་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་དགོ་བཤེས་དང་། རིག་ལམ་
 སྤྱི་བ་གཉེར་དཔེ་ཆ་བསྟོང་ཐུག་ཁ་ཤས་འདྲ་འཛོམས་གྱིས་ནང་རིག་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ལྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྟེ་ཆོད་སྒྲིང་བརྟར་ག་གཅོད་ས་རྩ་
 ཡིན་གཤིས། དེར་འདྲུས་མཁས་མང་འདྲུས་པའི་ཆོགས་ལ་དགའ་ལུན་ཤར་ཆེ་
 གཉེར་ཆང་སྐྱེས་རང་ཁྲུངས་སོ་སོས་བསྐྱེན་བཀུར་ཞུ་ལམ་སྐྱེས་སྤྱི་བ་ནས་
 བསྐྱེན་བཀུར་མང་ཐུག་དང་སྤྱི་འབྱུང་བཅས་གྱི་གཏོང་སྟོ་གཏོང་དགོས་པ་
 སྐྱེས་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་དོན་སྤྱི་བ་དགོས། དེ་ལྟེ་པོད་ས་གནས་སྤྱི་བ་གཞུང་
 གནས་ལུལ་རྩ་ས་ནས་ས་ཐག་རིང་བའི་མདོ་སྟོང་ཁྲུལ་དང་། མདོ་སྟོང་།
 གཙང་སྟོགས། སྟོང་བྱང་སྐྱེས་སྟོགས་བཞེད་དགོན་ཁག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་
 མཆོད་རྒྱུན་གཏོང་དམིགས་ཁྲུངས་སོ་སོར་གནའ་ལྷ་མོ་ཞིག་ནས་ས་རྟེན་སྐྱེས་
 སྤྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་མདོ་ཁམས་ཁྲུལ་ལ་ས་ཐག་ཏུ་ཅང་རིང་བའི་སར་
 ལུང་པ་དེ་གའི་ས་ཁོང་དང་། ལུགས་ཐོག་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོན་པ་དང་།
 མི་དམངས་མང་ཆོགས་གྱི་རྩེ་སོ་སོར་བགོས་འབྲེམས་གྱིས་གཞུང་ཁྲུལ་འབྲལ་མ་
 དགོས་པར་མཆོད་རྒྱུན་ཁག་ཉམས་ཆག་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་དང་། མི་སེར་དབྲལ་
 སངས་སྤྱི་མི་འབྱུར་ཆེད་དགོན་པའི་ཆོད་ལུན་གྱི་སྤྱི་མ་དང་། མི་སེར་རྩེ་ཁོངས་
 བསྐྱེད་མོས་ཡོད་པའི་ཤེས་ལུན་ལ་མི་ལུས་རྒྱུད་བཅས་གྱི་འགོ་དཔོན་བསྟོ་གཞག་
 གིས་སེར་སྤྱི་བ་དཔོན་གཉིས་ནས་འགོ་བྱེད་གྱི་གྱིས་ཏེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་།
 འགོ་བ་བདེ་སྤྱི་གྱི་འཆོ་བའི་བྱེད་སྟོ་རྒྱུན་འབྱོར་ས་ཞུ་རྒྱུའི་མནའ་གན་འབྲལ་
 བཞེས་བྱས་པའང་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་བ་ལས་ཁྲུངས་ནས་གང་སར་ཉག་པར་གཏོང་སྟོ་གཏོང་དགོས་གྱི་
 ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཆོད་ལས་ཁྲུངས་དེའི་ལས་ཀ་ལས་ཁྲུངས་གཞན་དག་དང་མི་
 འདྲ་བར་སྐབས་འགར་རེས་གཟའ་སྟེན་པའི་གུང་སང་ཡང་མེད་པ་དང་། རྣམ་

གུན་ལས་ཁྲུང་ས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞོགས་པར་ཚུགས་སྒྲུབ་པ་དགོང་རྩོམ་ལ་ཕྱི་
 བས་ཉག་པར་དགོང་རྩོམ་བཞུད་བཞུད་འགོར་བ་བཅས་ལས་ཀ་ཏ་ཅང་མང་
 བོ་ཡོད་པ་རེད། གང་ལགས་ཟེར་ན་རྫོང་གཞིས་ཁག་མང་པོ་ནས་ཡོང་འབབ་
 ཚིས་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། གཞུང་ཁག་ཡར་ལས་གཏན་
 འཇགས་ཀྱི་རྩི་མིང་། དམངས་འཁུལ། བཟོ་ལས་ལག་ཤེས་ཁག་ལ་རྒྱན་དུ་
 སོགས་ཐོབ་རྒྱུ་ཁྲུང་ས་མང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆར་དུས་མེད་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་ལས་བྲེལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ནི་ཐོད་ཆུ་བཅུ་
 པ་ནས་བཟུང་ཆུ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་མཆུག་བར་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྐབས་
 དེའི་ནང་ཐེབས་སྐྱུར་(ཐེབ་ཏུ་ཆར་སྐྱུར་བའི་)མ་དདུལ་ཁག་ནས་བྱུན་བཏང་གི་
 བསྐྱེད་ཁ་བསྐྱུ་རྒྱུ་དང་། རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ཡོང་འབབ་འཁྱོར་པ་ཚིས་ལེན་བྱ་
 རྒྱ། ལོ་གསར་འཆར་ཉེ་དང་སྔོན་ལམ་ཚུགས་རྒྱུའི་ཤ་སྐྱིག་བཅས་ཀྱིས་བྲེལ་བྱེད་
 ཆེ་བའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པ་རྒྱུ་བྱ་(1933)ལོ་རྒྱུ་བ་བཅུ་པའི་ཆོས་སྐུམ་ཅུ་ཉིན་
 གྱིད་གོང་ས་རྩོམ་པའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་དགོང་ས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྐུ་
 འཐེམས་རྒྱལ་བསྐྱབ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ། ཆོས་སྐུམ་ཅུ་ཉིན་གྱི་སྐར་རྩོམ་ཕྱི་ཞབས་བཟན་
 ཆེད་གདན་ས་མེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྐུ་རྣམ་གཉིས་སོགས་དགོན་
 ཁག་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་མང་འབྱེད་དང་མཆོད་འབུལ་ཞུ་བར་སྒྲ་ཐུག་རོ་ལས་དང་།
 ཆེ་ཡིག་ཆང་རོ་ལས་སྔོགས་བགོས་གྱིས་བཏང་བས་ཀྱས་རང་འབྲས་སྐྱུངས་ལ་
 འགོ་མཁན་གྱི་གས་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིན་འབྲས་སྐྱུངས་ཆོགས་ཆེན་འདྲུ་ཁང་
 གི་ཉིན་མཆོག་རྣམས་ལ་སྒྲ་ཐུའི་མཆོད་སྦྱིན་སྟོང་ཆར་དང་། དགེ་འདུན་ལ་
 བསྐྱེན་བཀྱར་གསོལ་ར་དང་། བཞེས་བྱག་མིང་ཉགས། དགེ་འདུན་རེར་སྐུ་
 འབྱེད་དདུལ་སྐང་གསུམ་སྟོར་མོ་གསར་པ་རེ་འབུལ་གནང་མཛད་པར་དགེ་
 འདུན་རྣམ་པས་མཉེས་ཆོར་མི་མཛད་པར་བཞིན་མདངས་སོག་པོར་སྐྱུར་
 འདུག་པ་པལ་ཆེ་བས་དགོང་ས་པ་གཞན་དོན་དུ་ཐེབས་རྒྱུར་ཐག་ཆོད་པ་ལྟ་བུའི་

